

Kapittel 8 - Barnehageloven

Monja Myreng
Rådgiver

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

Verdigrunnlaget

FN `barnekonvensjon

- Artikkel 3 – barnets beste
- Artikkel 12 – barns rett til å gi uttrykk for sin mening

Formålsparagrafen i barnehageloven

- § 1. Formål
- § 2. Barnehagens innhold
- § 3. Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste

— virker til Nordlands beste

Rammeplanen

- Kapittel 1 – barnehagens verdigrunnlag
- Kapittel 4 – barns medvirkning

Foto: Stockbilde

Barnekonvensjonen – artikkel 3 og 12

Barnets beste

- Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn

Rett til å gi uttrykk for sin mening

- Skal legges til rette for og oppmuntre til å gi sitt syn
- Jevnlig mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering

— virker til Nordlands beste

Foto: nkbuf.no

Barnehageloven § 1 - Formål

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling
- Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi
- Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap

Foto: Foto: Haugen bok

Barnehageloven § 2 – barnehagens innhold

- Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får **oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.**
- Barnehagen skal ha en **helsefremmende og en forebyggende** funksjon og bidra til å **utjevne sosiale forskjeller**
- Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter

Barnehageloven § 3 – Barns rett til medvirkning og hensynet til barns beste

- Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for **sitt syn på barnehagens daglige virksomhet** og i saker som gjelder dem selv.
- Barn skal jevnlig få mulighet til **aktiv deltakelse i planlegging og vurdering** av barnehagens virksomhet.
- I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et **grunnleggende hensyn**

Foto: Stockbilde

Rammeplan kapittel 1

Barnehagens verdigrunnlag

- lek
- omsorg
- læring
- danning
- Barnehagen skal møte behovet for omsorg, trygghet, tilhørighet og annerkjennelse
- Barnehagen skal sikre at barn får ta del i og medvirke til fellesskapet

Foto: Fagbokforlaget

Barnehageloven skal sørge for at barn får en trygg og god barnehagehverdag

2021 ble det innført kapittel VIII: For å sikre barnehagebarn en trygg og god barnehagehverdag (udir.no).

Statsforvalteren skal se til at:

- Alle **barnehagemyndigheter** har kompetanse til å **veilede** barnehageeiere i nytt kapittel VIII i barnehageloven
- Alle **barnehagemyndigheter** har kompetanse til å **påse** at nytt kapittel VIII i barnehageloven blir fulgt
- Alle **barnehageeiere og barnehageledere** har **kompetanse** på hva som gir et trygt og godt barnehagemiljø

Summeoppgave:

Hvordan merkes det forebyggende arbeidet knyttet til psykososialt barnehagemiljø?

- Barna
- Ansatte
- Foresatte

Hvordan er barnets beste vurdering, og barns rett til å medvirke?

Foto: Stockbilder

Formålet med kapittel VIII og aktivitetsplikten, er at man skal kunne reagere raskt og handle riktig (Udir.no)

– virker til Nordlands beste

§ 41

Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Nulltoleranse

Skal ikke godta

- Utestenging
- Mobbing
- Vold
- Diskriminering
- Trakassering

Forebyggende arbeid

Barns trivsel – de voksnes ansvar!

Kommunens rutiner

- Forankring i alle barnehagene

Risikovurderinger – kompetanse på området

Barnehageeier/barnehagen må ha gode rutiner

- Følge med og fange opp
- Være tilstede

Foto:Stockbilde

Særskilt sårbare barn

Proposisjon 57 (2016-2017) – Opplæringsloven

Proposisjon 96 L (2019-2020) – Barnehageloven

«Slik sårbarhet kan være knyttet til for eksempel elevens religion, seksuelle orientering, kjønnsuttrykk, funksjonsevne, at eleven har atferdsvansker eller sosio-emosjonelle vansker eller forhold ved elevens familie og hjemmesituasjon. At en elev tidligere har vært utsatt for krenkelser, kan også gjøre en elev særskilt sårbar»

HUSK: BARNEHAGEN/SKOLEN HAR EN SKJERPET PLIKT TIL Å FØLGE MED PÅ DE SÆRSKILT SÅRBARE BARNA

— virker til Nordlands beste

Vær oppmerksom på:

blant annet

Stille barn

Utagerende barn

Barn som ikke leker

Utfordrende i samspill

Barn med behov for tilrettelegging

Minoritetsspråklige barn, språk

Familier med lav inntekt

Barnets stemme

Subjektiv opplevelse

Hva påvirker?

Ta barnet på alvor

Foreldrenes stemme

Foto: Stockbilde

Godt foreldresamarbeid

- Lytt
- Rutiner
 - Informasjon
 - Tilbakemeldinger
 - Hva kan de gjøre hjemme?

Foreldreundersøkelsen til Udir

Påstand:

I vår barnehage vet **alle** våre ansatte hvilke rutiner og hvilke plikter som gjelder i forbindelse med aktivitetsplikten.

— virker til Nordlands beste

§ 42

Plikt til å sikre
at barnehagebarna har et
trygt og godt psykososialt
barnehagemiljø
(aktivitetsplikt)

Barnehagen skal lage en skriftlig plan

1. Hvilke **problemer** tiltakene skal løse
2. Hvilke **tiltak** barnehagen har planlagt
3. Når tiltakene skal gjennomføres
4. Hvem som skal gjennomføre tiltakene
5. Når tiltakene skal **evalueres**

— virker til Nordlands beste

Foto: Stockbilde

§ 43

Skjerpet aktivitetsplikt
dersom en som arbeider i
barnehagen som krenker
barn

Umiddelbar handling dersom:

- En ansatt som arbeider i barnehagen får kjennskap til eller mistanke om at annen ansatt krenker barn
 - Styrer skal melde fra til barnehageeieren
- En ansatt i barnehagen får kjennskap til eller mistanke om at styrer i barnehagen krenker et barn
 - Meld fra til direkte til barnehageeieren

Hva ser vi i våre **skolemiljøsaker**

- Brudd på plikten til å følge med
- Ansatte fanger ikke opp/fatter ikke mistanke
- Rektor blir ikke varslet!!
- Elever med en krevende atferd: Skolen vurderer ikke om elevene har det trygt og godt på skolen!
- Ofte konkludert med i våre vedtak:
«Skolen burde ha innrettet denne saken (på et tidligere tidspunkt) som en skolemiljøsak etter gjeldende lovverk i kapittel 9 A

Erfarings fra Statsforvalteren

Henvendelser, tilsyn og klagesaker:

- Risikovurderinger og internkontroll er varierende
 - Barnehagemyndighetens oversikt i sin kommune
- Forskjell/ulik på kompetansen i barnehagene opp mot forebygging, rutiner og gjennomføring av aktivitetsplikten
- Ulikt innhold i veiledning; regelverk og fag

Hvor mange aktivitetsplaner ble det laget i Nordland i 2021/2022

Basert på svar fra alle 41 kommunene i Nordland

618 aktivitetsplaner

396 saker meldt av foresatte (64 prosent)

222 saker varslet av ansatte selv (36 prosent)

Statsforvalteren i Nordland behandler ca 60 saker i året

Kompetansepakker - Udir.no

Inkluderende praksis:

- Eier og lederstøtte
- Om inkluderende praksis
- Kultur for mangfold
- Tidlig innsats og gode overganger
- Tilpasse og tilrettelegge

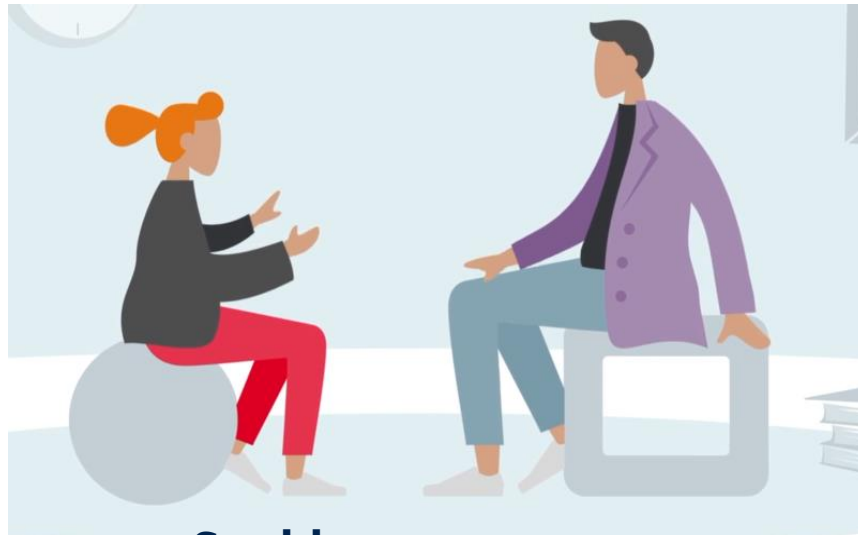
1. November 2022

- Utviklet i samarbeid med statped

- Trygt og godt barnehagemiljø
- Digital dømmekraft i barnehagen med lederstøtte
- Digital praksis
- Personvern i barnehagen

Verktøyene Snakke sammen / Jeg vet

Snakke sammen

21. - 22. november:

Harstad

23. - 24. november:

Bodø

<https://www.jegvet.no/hva-er-jeg-vet>

Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 46. (Rammeplanen for barnehagen).

Spørsmål?

— virker til Nordlands beste

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlándá Stáhtaháldadiddje*